

High Barbie!

30 centimeter groot en permanent bevroren in oncomfortabele pointes, maar toch slaagt Barbara Millicent Roberts - aka Barbie - er al meer dan zestig jaar in de wereld in haar greep te houden. Eind juli schittert ze op het grote scherm bij Lumière aan zee.

Tekst Isabelle Vander Heyde

© Courtesy Warner Bros

Die fascinatie culmineert deze zomer in een straatbeeld dat overwegend roze kleurt, en een film die volledig aan haar plasticen persoontje gewijd is. Onder het motto “*she’s everything, he’s just Ken*” vuurt regisseur Greta Gerwig een bonbonroze dopaminebom af die sporen van vernieuwing achterlaat. Barbiecore is een ding, maar waarom eigenlijk?!

PP PINK IS THE NEW PMS 219

Eerst en vooral: roze. Meer bepaald de tint PMS 219, die sinds 1959 officieel bij Pantone te boek staat als “Barbie Pink”. Dat een stukje speelgoed zich zomaar zonder boe of ba(rbie) een volledige kleurcategorie kan toe-eigenen, zegt veel over haar culturele status. En dat terwijl roze in al haar schakeringen historisch gezien zowat de meest relevante kleur van het spectrum is geweest, met ladingen die afhankelijk van tijd en cultuur alle kanten uit gingen. Nu eens de voorbehouden kleur voor antieke heersers, dan weer het vaandel van 18de-eeuwse mannelijke fitheid, om midden 20ste eeuw plotseling naar de meisjeskamer te verhuizen. Het moet gezegd: Barbie is niet de enige die metertijd een roze statement maakte. In de late jaren dertig ontwikkelde de surrealistische designer Elsa Schiaparelli het zogenaamde shocking pink om de patriarchale kijk op brave vrouwelijkheid uit te dagen. Tevergeefs, want babyroze zou nog generaties lang de leidraad zijn voor jonge meisjes - Barbies PMS 219 op kop. In 2016 dook de term *millennial pink* op om een meer neutrale, genderloze, zalmkleurige variant te duiden. In een essay dat in een mum van tijd de wereld rondging, beschreef mode-observator Véronique Hyland het als een ironische non-roze: een tint die eigenlijk niet eens zo mooi is, en juist door die ambivalentie een nieuwe tijd symboliseert waarin gendercodes en culturele constructies op de heling staan. Plots draait het allemaal om neutraliteit, gedaan

met eenduidige regels en hokjesdenken. Millennial brands paktten massaal uit met packaging in zalmtinten, trendy horecazaken kleurden plots “lelijk” roze en een valse, afgewassen versie van PMS 219 ging de catwalks domineren. En in 2017 kleurde Washington een tijdlang knalroze tijdens de Pussyhat protesten tegen de vrouwonvriendelijke uitlatingen van toenmalig president Trump. Roze was niet langer een brave kleur en Barbie verloor ei zo na haar zeggenschap over het spectrum. Maar toen betraden een rits gezondheids-, klimaat-, economische en politieke crisissen zowat gelijktijdig het wereldtoneel en nam onze collectieve nood aan blijmakende dopaminekleuren de overhand. Terug naar schreeuwerig roze dus, al bleef er van het millennial pink wel een belangrijke nuance bewaard: ironie! Ironie, gepeperd met een vleugje escapisme. Modehuis Valentino scoorde in de winter van 2022 punten met de felle Hot Pink-collectie, die net als Barbie een eigen Pantone-kleurcode kreeg. “Pink PP” als uitweg voor de grauwe, verdoemde wereld waarin we leven: een escapistisch vluchtweggetje uit onze grijze realiteit. Dat de helft van de collectie trouwens in gitzwart werd uitgebracht, was geen toeval: het doet deugd om af en toe te vluchten, maar we hebben ook duisternis nodig om in balans te blijven, klonk het bij Valentino. Even herbronnen in een roze fantasiewereld, alvorens vol goede moed terug met de voetjes op de grond te komen. Trendwatcher Hilde Francq, bezielster van trendstudio Francq Colors, ziet het spectrum de komende jaren, eens de hysterische bui is gaan liggen, trouwens in de richting van grijsachtig lila neigen. Een mix van roze en zwart dus, veelzeggender kan het niet worden: “Roze is een volwassen kleur geworden waar niemand nog van opkijkt. Na jaren van babyachtig roze, perzik, koraal en zalm wordt lilagrijs de nieuwe drager van neutraliteit.”

DROOMHUIS, DROOMWERELD

Parallel met roze maakte ook Barbie in tussentijd een reisje over de regenboog. De pop is al sinds haar prille begin controversieel, maar wist zich desondanks - of juist met dank daaraan? - altijd op de puntjes van haar tenen staande te houden en zich telkens opnieuw uit te vinden. Het begon al bij de start in 1959, toen bedenker Ruth Handler zonder blozen aangaf dat een Duitse sekspop met de melodieuze naam Bild Lilli haar had geïnspireerd bij het ontwerpen van Barbara Millicent. Puriteins Amerika op haar kop natuurlijk, net als feministische organisaties die steigerden bij het idee van een plastieken trofeevrouwje als rolmodel voor jonge meisjes. Fascinerend genoeg was Barbie toen al een zeer ambivalent figuurtje dat zich, alle roze ten spijt, eigenlijk in een grijze zone bevond. Die mysterieuze, met momenten moeilijk te vatten gelaagdheid fascineert. Want drie jaar later werd Barbie's Dream House gelanceerd en - verrassing alom - dat bleek best wel een coole bachelor pad te zijn! Het kartonnen goed zat volgestouwd met boeken en modernistisch design, had geen keuken - iets met de vrouw van achter het fornuis vandaan halen - en de slaapkamer telde slechts een éénpersoonsbed: geen plaats voor Ken in dit huis, Barbie kon haar eigen boontjes wel doppen. Kortom: een statement van onafhankelijkheid in een tijdperk waarin een vrouw in haar eentje nog geen lening mocht afsluiten. Door de jaren heen stapelde Mattel zowel blunders als overwinningen op. Anno 2023 staat de inclusiviteitsteller volgens het moederbedrijf op 35 huidskleuren, 97 haarstijlen en 9 lichaamstypes. Ondertussen bestaan er ook Barbies in rolstoelen en met beenprothesen, en begin dit jaar werd de allereerste pop met Downsyndroom gelanceerd. Haar huis evolueerde van modernistische designparel naar tiny house met hippie invloeden, neo-Victorian mansion, postmodernistisch paleis vol Ralph Lauren-vibes, om uiteindelijk in de huidige TikTok-vriendelijke toren vol socialmediagadgets te resulteren. Lift, glijbaan, zonneterras, zwembad met Versace-allures, Le Corbusier-achtig design, sorteerafvallemmer, Laura Ashley-behang en exponentieel krimpende telefoons wisselden elkaar af: details die als geen ander de wereld waarin we (willen) leven weerspiegelen. En één niet onbelangrijk detail: al die tijd bleef ze aan haar krappe bedje vasthouden. Ken: eeuwige vriend aan huis, nooit de man des huizes. Eind 2022 wijdde het Amerikaanse architectuurmagazine Pin-Up trouwens een volledig boek aan het hele droomhuisfenomeen. Het werk was binnen een mum van tijd uitverkocht.

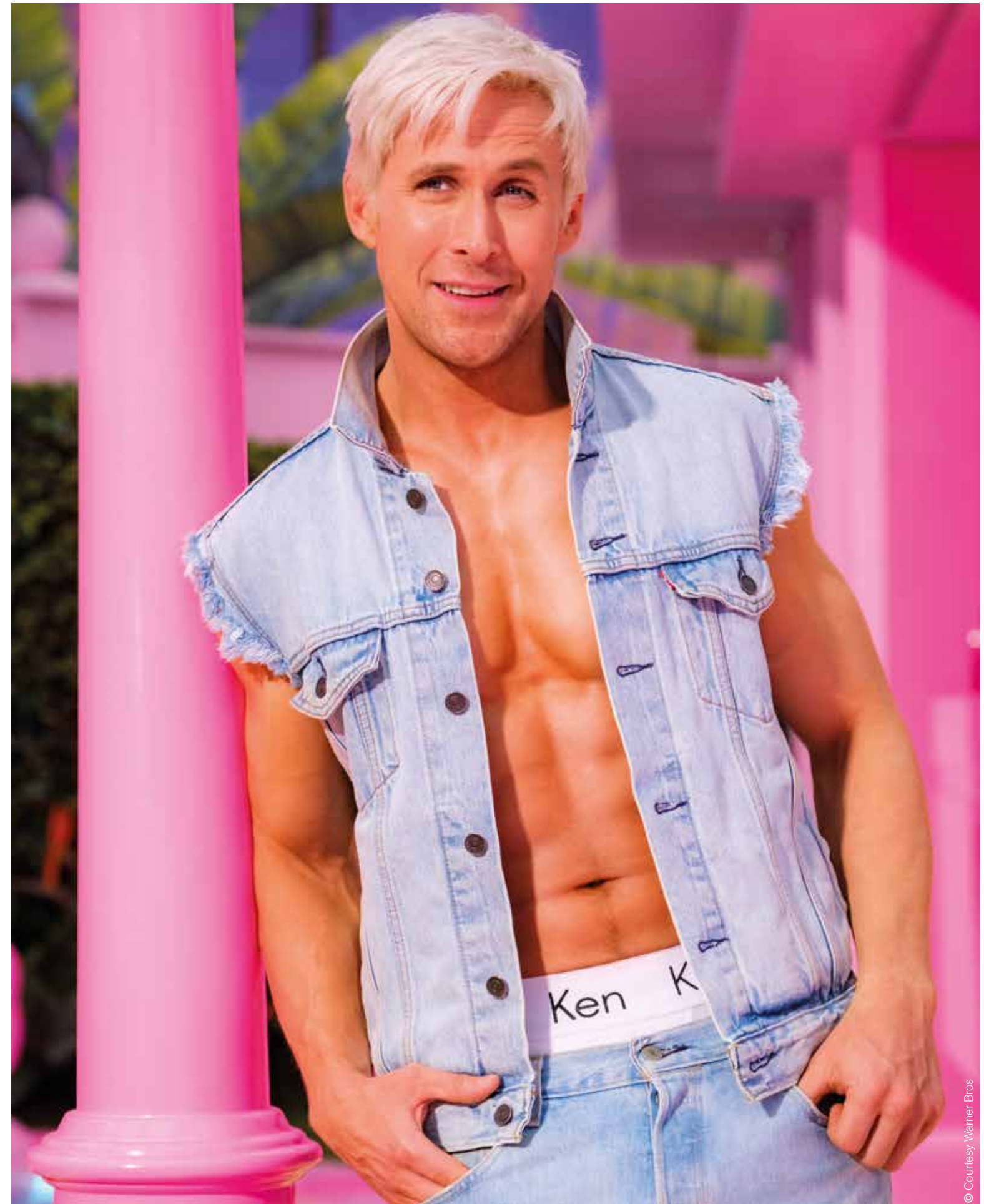
BARBIECORE

Over naar Greta Gerwig, de vooruitstrevende regisseur die klassiekers graag van een eigentijds jasje voorziet. Nadat ze enkele

jaren geleden Little Women vanonder het stof haalde, richtte ze haar pijlen op de originele Barbie. Niet de inclusievere, aangepaste versie die sinds enkele jaren in de rekken ligt, wel de plastieken jaren-50-perfectie die Ruth Handler voor ogen had. Die krijgt gestalte in de ranke blondine Margot Robbie, die zich met halsstarrige glimlach en houterige bewegingen door een droomland beweegt vol peperkoeken huisjes, blauwe hemels, knallende rollerblades en afgetrainde sixpacks - met een letterlijke glansrol voor Ryan Gosling. In de nasleep daarvan is de Barbies plastic *fantastic* esthetiek plots weer helemaal een ding: barbiecore dus. Dat uitgerekend die variant de hoofdrol krijgt, schrijft zich in een nieuwe beweging in. Bimbo's en andere archetypes van zogenaamd vrouwenvriendelijke beeldvorming worden omarmd om juist een vrouwvriendelijk punt te maken - ironie, weet je nog? Hypervrouwelijkheid als teken van bevrijding, met strijdlustige "bimbo's" als Kim Kardashian en het topmodel Emily Ratajkowski op kop. Sensueel opgespoten lippen die uitdagend een arsenaal aan vrijgevochten waarheden opsommen, schuddende billen waar je vooral af moet blijven: je snapt het plaatje. Het gaat hand in hand met de heropflakking van de Y2K-mode en popcultuur: het narratief rond vrouwen als Paris Hilton of Britney Spears wordt plots in een volledig nieuw daglicht gesteld. Lang verhaal kort: het kindvrouwje, trofeevrouwje, la femme-object Barbie is de nieuwe voorvechtster van female empowerment in al haar vormen. *She's everything, he's just Ken!* Tussen haakjes: Gerwig is niet de enige die stereotype speelgoediconen hackt: een verfilming van Polly Pocket, die andere Mattel-franchise, is in de maak met Lily Collins en Lena Dunham in de hoofdrollen.

"Eigenlijk is de hele Barbiecore-trend een directe afspiegeling van wat er momenteel leeft," vat Francq samen. "We zijn allemaal op zoek naar een happy high om een weinig rooskleurige - het woord alleen al - realiteit te ontvluchten. Knallende kleuren dus, vervagende grenzen tussen wat echt en fake is, en een haast obsessieve queeste naar perfectie. Barbie herinnert ons aan een tijd waarin een heel specifiek schoonheidsideaal aan de orde was. Dat is een onderwerp dat meer dan ooit aan zet is, vooral op social media. Tegelijk is ze door haar ironische factor juist de perfecte reality check. Vroeger moesten we allemaal de ideale Barbie zijn, vandaag is ze eerder een klankbord om de grens tussen droom en werkelijkheid af te toetsen." Een wereld waarin we balanceren tussen roze wolken en grauwe regenbuien, met Barbies parelwitte glimlach als blitse donderslag bij een occasioneel heldere hemel. *Happy high*, iedereen! KH

tickets via www.lumiereaanzee.be

Couleur Locale

Vrolijk, nostalgisch en een tikkeltje naïef, maar zonder flashy kleurtjes - want die vervagen onder de noordeezon: we vroegen kustfotografe Jade Madoe om Knokke door de ogen van Barbie te fotograferen. Te nemen met een korreltje (zee)zout.

Foto's Jade Madoe

